

Samenvatting Montesquieu Zomerconferentie 2012

Dames en heren, Mijn naam is Liesbeth Weijs en ik wil graag namens het Montesquieu Instituut samen met u kort terug blikken op de 3e Montesquieu Zomerconferentie.

Wij zien de ZC als een snoepdoos waaruit u kunt kiezen. Velen van u zien wij vandaag voor het eerst en anderen zijn wij bij een van de eerdere bijeenkomsten welkom mogen heten.

De ZC startte donderdag 28 aug en wordt vandaag afgesloten. In totaal hebben ruim 1200 mensen zich aangemeld voor een of meer onderdelen.

Het thema van de conferentie 'bouwen aan vertrouwen', met dit jaar het accent op de kloof tussen beeldvorming en werkelijkheid. Daarbij werd de vraag gesteld: Hoe gaan we om met vertekende beelden van de werkelijkheid in Nederland en Europa? Om aan deze vraag invulling te geven, sprak de heer Ed d'Hondt, voorzitter van de Stichting Montesquieu, in zijn openingswoord op 28 augustus over de kloof tussen de 'Haagse' en 'Brusselse', alsook de in ons land levende beelden over wat politiek en bestuur er van maken. Wat zijn de gevolgen van die kloof? Wat kan de wetenschap hierin betekenen? Kunnen social media ons hierbij helpen of helpen zij ons in dit opzicht juist van de wal in de sloot?

Aansluitend gaf Paul Schnabel, directeur Sociaal en Cultureel Planbureau, zijn visie op hoe beeldvorming mensen gemakkelijk op het verkeerde been zet. Hij noemde het "onze 'Madurodam-problemen". Zo krijgt een heuveltje in Den Haag de naam 'Klein Zwitserland' en krijgt een netto immigratie van enkele duizenden mensen het etiket 'massa-immigratie' opgeplakt.

Op 30 augustus vond er een symposium plaats over de rol van Europa in de politiek. dr. Hilde Reiding meldt dat de steun aan Europa is gebaseerd op het verleden, nooit meer oorlog. Van links tot rechts waren de politici het erover eens dat we uiteindelijk naar een federaal Europa moesten waar de supranationale instituten de overhand zouden hebben. De generatie die de oorlog bewust heeft meegemaakt, verdwijnt echter. Dat betekent dat het idealisme uitdooft en plaats maakt voor realisme. Dr. Arjo Harryvan constateerde dat vanaf 1995 de aandacht onder politieke partijen voor Europa stagneert. Opmerkelijk omdat vanaf 1995 de kiezers Europa meer als een bron van idealisme of ergernis begonnen te zien en het maatschappelijk debat rond het onderwerp toenam. Harryvan ziet hierin echter geen probleem want 'Eerst mopperde de man van de straat over de heren en dames in Den Haag en nu mopperen ze over de heren en dames in Brussel. Dit nieuwe mopperen is onderdeel van typisch Hollandse narrigheid.

Op 31 augustus vond er in het Huis van Europa onder leiding van de heer Sjerp van der Vaart een debat plaats tussen journaliste Leonoor Kuijk, Europarlementariër Hans van Baalen en Wybe Douma en Steffen van der

Velde van het Asser Instituut. In dit debat werd besproken in hoeverre de positie van Nederland in Europa is veranderd van koploper naar dwarsligger. In het debat merkte de heer Hans van Baalen op dat de mythevorming en negativisme aan het Europese besluitvormingsproces te wijten is. Dit proces is moeilijk en staat bol van de compromissen. Hierdoor hebben mensen er gevoelsmatig minder mee.

Op 3 september was er binnen het thema een lezing van staatssecretaris Ben Knapen Hij deed een oproep aan Nederland om ons niet naar binnen te keren maar verder te kijken. Hoe gaan wij ons handhaven in de wereld? Hoe komen wij van een 'ever closer Union' naar een 'ever stronger Union'?

Op dezelfde middag vindt er een discussie plaats bij op de Academie voor Overheidscommunicatie over beeldregie en beeldvorming bij de Rijksoverheid. Daarbij werden vragen gesteld als: Hoe gaat de rijksoverheid om met beeld? Mogen zij het beeld regisseren en beeldvorming beïnvloeden?

Algehele conclusie daarbij was dat het hoofddoel van communicatie vanuit de rijksoverheid is om te voldoen aan het democratische recht van de burger om goed geïnformeerd te zijn. De rijksoverheid moet goed herkenbaar zijn. Het mag geen politieke of opinie afgeven.

Op 4 september in de Academie voor wetgeving een inleiding en debat plaats over het imago van de bestuursrechter. De heer Deetman betoogde dat de bestuursrechtspraak het sluitstuk is van de democratische besluitvorming en gekoesterd moet worden.

Mevrouw Brouwer-Korf, o.a. oud burgemeester Utrecht gaf aan dat bestuurders soms het beeld hebben dat bestuursrechters veelal de kant van de burger kiezen. In de Utrechtse praktijk van de afgelopen 10 jaar blijkt dat in meer dan 80 procent van de zaken, de rechter de gemeente Utrecht gelijk gaf.

Die avond werd na afloop van de film 'Alles van Waarde' druk gedebateerd. De film uit kritiek op managers, schaalvergroting, marktwerking en registreerdrijf in de publieke sector. Hierbij werd de vraag gesteld of de oplossing ligt in de politiek of dat de politiek juist de oorzaak is van het marktdenken in de publieke sector?

Op 5 september in Nieuwspoort het debat over Spindoctors en Mannetjesmakers. De aanduiding Spindoctors heeft in Nederland een negatieve klank wat niet weg neemt dat ook wij ze hebben. De invloed van spindoctors werd door Chris Aalbers sterk gerelativeerd, hij meent dat de kiezer zijn standpunt vooral zelf bepaalt. Deze laat minder beïnvloeden als binnen de vierkante kilometer rond de Hofvijver weleens wordt gedacht. Op

6 september een "Lesje politiek" op het Maris college in Den Haag. Wie gaf wie les ? Waren dat de vier aanwezige politici of de VMBO'ers die de politici aan de tand voelden over hun standpunten.

In de middag vond onder leiding van Sadik Harchaoui van het RMO een debat plaats bij Prodemos over overheidsinformatie, etniciteit en beeldvorming.

En als toetje was er in de avond een Engelstalig debat rondom de vraag in hoeverre de historische reputatie van Nederland als open en gastvrije samenleving onder druk is komen te staan.

Vandaag de afsluiting van de zomerconferentie 2012. Dankzij de bijdragen van de heer de Graaf waarin hij de beeldvorming / mythes over de EK heeft ontkracht en de heer Brenninkmeijer met zijn aansprekend voorbeelden is dit een meer dan waardige afsluiting van een succesvolle zomerconferentie Graag wil beide heren heel hartelijke dankenapplaus